

Asia: LVM/1770/03/2016

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi maantielain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esityksestä

Tienpidosta vastaavana viranomaisena toimivat esityksen mukaan maakunnat tai niiden muodostamat yhteistyöalueet. Maakunnilla on keskeinen rooli liikennejärjestelmäsuunnitelmaa laadittaessa. Suunnitelma voidaan laatia maakunnittain tai yhteistyöalueittain. Maakunnat voivat hoitaa myös julkisen henkilöliikenteen suunnittelun, yksityisteihin, saaristoliikenteeseen ja liikkumisen ohjauksen sekä lentoliikenteen ostoihin liittyviä tehtäviä, joita tehdään osana liikennejärjestelmäsuunnittelua. Liikennevirasto osallistuu maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun.

Maakunnissa sekä yhteistyöalueilla on varmistettava riittävä liikennealan ja paikallinen asiantuntemus liikennejärjestelmä-, liikenneturvallisuus-, tie- ja liikenneolojen suunnittelussa, alueellisessa tienpidossa sekä toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottamisessa valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun.

Laissa ei oteta erikseen kantaa kunta- ja kaupunkiseutuja toimijana liikennejärjestelmäsuunnittelussa, vaikka näiden tuottamat liikennejärjestelmäsuunnitelmat sekä maankäyttösuunnitelmat ohjaavat osaltaan maakunnallista ja valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelua.

Valtakunnallisesti merkittävällä maanteiden runkoverkolla on oltava yhtenäinen ja korkea palvelutaso pitkämatkaista liikennettä ajatellen läpi maakuntarajojen. Lakiesityksessä tämä on huomioitu valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla sekä siihen sisältyvällä rahoitus- ja toimenpidesuunnitelmalla, joka laaditaan 10-12 vuodeksi. Liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan yhteistyössä maakuntien kanssa.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kirjaaminen lakiin tuo pitkäjänteistä liikenneverkon- ja rahoituksen suunnittelua yli vaalikausien.

Lakiehdotuksessa maantiet jäävät edelleen valtion omaisuudeksi. Liikennevirasto myöntäisi maakunnille tienpidon rahoitusta, josta se kuitenkin määräisi suurelta osin, kuinka määrärahat käytetään. Määrärahojen käyttöä koskeva päätös tehtäisiin sopimusmenettelyllä.

Lakiehdotuksessa 15 k § Tienpidon rahoitus maakuntien järjestämisvastuulla olevan tienpidon rahoitus eritellään maakunnittain tieverkon ja liikenteen ominaisuuksiin sekä muihin olosuhteisiin perustuen niin, että varmistetaan maantieverkon ja sen kunnon yhtenäisyys. Rahoitusvaraukset tehdään kuitenkin lakiluonnoksen mukaan yhteistyöalueiden käyttöön tienpidon sopimuksen perusteella. Tämä lainkohta ei selkeästi takaa, että tienpidon rahoitus kohdistuisi siihen maakuntaan, jolle laskennallisesti määräraha on laskettu.

Lakiehdotuksessa maakuntien, yhteistyöalueiden ja tienpitäjän eli Liikenneviraston roolit eivät hahmotu riittävästi vaan lakiluonnos nojaa pitkälti sopimiseen ja sopimuksiin. Lakiin tulisi yksiselitteisesti kirjata tienpitäjän eli Liikenneviraston tehtävät ja muut tehtävät olisivat sitten sopimuspohjaisia tehtäviä maakunnissa ja yhteistyöalueilla. Laki voimaan tullessaan edellyttää, että maakuntatasolla on riittävää asiantuntemusta liikennesuunnittelusta ja yleensäkin tienpidon tehtävistä.”

Huomionne lain 1 lukuun Yleiset säännökset

-

Huomionne lain uuteen 1 a lukuun Liikennejärjestelmäsuunnittelu

-

Huomionne lain uuteen 1 b lukuun Valtion ja maakunnan välinen suhde

-

Huomionne lain 2 lukuun Maantien suunnittelu

-

Huomionne lain uuteen 9 lukuun Maakuntaudistuksen voimaansäilyttämiseen liittyvät siirtymäsäännökset

-

Huomionne lain muihin lukuihin (luvut 3-7)

-

Muut huomiot

-

Välimäki Sanna
Porin kaupunki - Tekninen lautakunta